

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Aanwezig:

Voorzitter

De heer M. Bezuijen

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevr. J. D. van Batenburg
Mevrouw L.I. Bentvelzen
Mevrouw J.N. Besteman-de Vries
De heer E. G. Th. Braam
De heer J. Bolte
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer L. van Dijk
De heer W.J. Dijkhuizen
De heer A. van Enter
De heer I.A.S. Fischer
De heer K. de Graaf
Mevrouw Y. Hagenaars
De heer A.M. Henskens
Mevr. H. W.C. v.d. Horst
De heer N. de Haaij
De heer D. Jense
Mevr. M. Koopman
De heer G.A. Kruger
De heer W. Mateman
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer J.C.F. Paredes Sanchez
Mevr. S. Riezebos
De heer E.J. Schutte

Vervolg aanwezig:

Mevr. D. Sonneveldt-van den
Boogaard
Mevr. M.U. Stallenberg
De heer A.H.J.M. Sterk
De heer M. Storm

Afwezig:

De heer N.J. van Dam

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw M. Borsboom
Wethouder, mevrouw N. Dierdorp
Wethouder, de heer R. van Hemert
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer R.A.J. van der
Meij
Burgemeester de heer M. Bezuijen

Griffier

J.A. Massaar bpa

Notulist

J.C. Hoefnagel

Betreft

Verslag Gemeenteraadsvergadering

datum

april 2017

***(het live-verslag van deze vergadering is te zien en te
beluisteren op onze site www.rijswijk.nl onder bestuur/gemeenteraad/live-
uitzendingen)***

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering.

De raad herdenkt vervolgens met inachtneming van 1 minuut stilte het oud-raadslid dhr. Jaap van Ede. Hij was raadslid in de periode van juni 1973 – september 1982. Eerst voor de ARP en later het CDA.

De voorzitter meldt een bericht van verhindering van de heer Van Dam (GBR).

***ALS STEMMINGSNUMMER WORDT GETROKKEN HET NUMMER 20, DE HEER KRUGER, BIJ
EEN EVENTUELE MONDELINGE STEMMING ZAL BIJ DIT NUMMER WORDEN BEGONNEN.***

***TOT LEDEN VAN HET STEMBUREAU WORDEN BENOEMD DE HEER JENSE (VOORZITTER)
EN ALS LEDEN MEVROUW BESTEMAN EN DE HEER DE HAAIJ.***

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

2. Spreekrecht burgers

Er zijn geen sprekers.

3. Vaststelling van de agenda.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Hagenaars (PvdA) en mevr. Besteman (CDA).

Mevr. Hagenaars (PvdA) verzoekt om de rondgestuurde motie van de fractie van de PvdA genaamd: 'Voorkom grootschalige bomen kap op de Generaal Spoorlaan' te behandelen vanavond in de raad en deze als extra agendapunt toe te voegen?

Mevr. Besteman (CDA) heeft een zelfde soort verzoek om de CDA-motie "Bomen en groen in balans" hedenavond te behandelen in de raad.

De voorzitter stelt de raad voor beide moties aan het eind van de vergadering te behandelen. De raad is akkoord.

DE AGENDA WORDT ALS ZODANIG GEWIJZIGD DOOR DE RAAD VASTGESTELD.

4. Vragen van de raad

De voorzitter geeft het woord aan mevr. v.d. Horst (fractie v.d. Horst).

Mevr. v.d. Horst (fractie v.d. Horst) heeft een vraag over het parkeren bij het oude stadhuis. Kan zolang het stadhuis nog niet verbouwd wordt, de parkeerplaats gewoon onder de regeling vallen van de verordening die daar in de wijk telt. Er zijn veel omwonenden die daarom vragen?

Wethouder Van Hemert antwoordt dat bij het oude stadhuis meer speelt dan alleen parkeeroverlast. Hij vraagt mevr. v.d. Horst om iets meer tijd om de vraag te beantwoorden gelet ook op de gevolgen die maatregelen kunnen hebben (o.a. voor de Schouwburg) voor de hele omgeving.

Mevr. v.d. Horst (fractie v.d. Horst) is akkoord. Maar ze wil wel graag voor de komende zomervakantie een antwoord, zo stelt ze.

Wethouder Van Hemert is akkoord.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Alberts (GL).

Mevr. Alberts (GL) stelt dat het college eind vorig jaar een motie van Fractie Van der Horst, D66, SP, PvdA, Gemeentebelangen Rijswijk en GroenLinks overgenomen heeft die oproept om het huidige contract voor levering van gas en elektriciteit te beëindigen en dus niet te verlengen. Desondanks schrijft het college in IB 17 022 dat het heeft besloten om het huidige contract met Engie te verlengen. GroenLinks wil de mogelijkheid krijgen om deze brief in een forum te bespreken zonder dat in de tussentijd het contract al is verlengd of andere afspraken zijn gemaakt

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

waardoor redelijkerwijs alleen contractverlenging nog mogelijk is. Daarom verzoekt GL het college om tot die tijd geen onomkeerbare stappen te nemen. Mevr. Alberts vraagt of het college dat kan toezeggen?

Wethouder mevr. Dierdorp antwoordt dat het college dit niet kan toezeggen. Nadat de IB brief over dit onderwerp aan de raad is verzonden is een week later het contract verlengd. Het college heeft dit in een breder kader bekeken en heeft zich via overleg met alle betrokkenen goed op de hoogte gesteld van dit onderwerp. Het is dan ook beslist niet zo dat het college duurzame energie en inkoop niet belangrijk vindt. We kijken er in een breder kader naar en onderzoeken ook andere opties van groene inkoop.

Mevr. Alberts (GL) vraagt waarom de raad niet eerder op de hoogte is gesteld alvorens het contract te verlengen? Hoelang is de verlenging?

Wethouder mevr. Dierdorp antwoordt dat de verlenging voor twee jaar is. De motie was van november en dat was kort dag en reden om snel te handelen om de verlenging in gang te zetten.

Mevr. Alberts (GL) stelt dat het netter was geweest voor de verlenging de raad te informeren.

Wethouder mevr. Dierdorp meldt dat zodra het college de informatie had de raad is geïnformeerd en dat een week later het contract is verlengd.

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Besteman (CDA).

Mevr. Besteman (CDA) heeft een vraag over een (bewoners)- brief van de bewoners van de Nassaukade van 10 september 2016. De bewoners hebben na zo'n lange tijd nog steeds geen antwoord ontvangen op deze brief en voelen zich op z'n zachts gezegd niet serieus genomen. Wanneer kunnen zij een antwoord verwachten is haar vraag?

De heer Bezuijen antwoordt namens het college dat deze brief inderdaad op de lijst van ingekomen stukken heeft gestaan en helaas nog niet beantwoord is. Een concept-antwoord zal zo spoedig mogelijk volgen. Dat wordt in gang gezet.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Schutte (SP).

De heer Schutte (SP) heeft een vraag naar aanleiding van het persbericht "Nieuwe kinderrechtenambassadeurs voor Rijswijk".

De SP wil de nieuwe kinderrechtenambassadeurs graag uitnodigen voor een gesprek met de raad over hun bevindingen en natuurlijk ter kennismaking. Hoe staat het college hierin is zijn vraag?

Wethouder mevr. Borsboom staat hierin uiteraard positief, zo stelt ze. Deze ambassadeurs zijn onlangs geïnstalleerd en ze zal een keer een middag hiervoor reserveren. Ze komt hierop terug.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Kruger (BvR).

De heer Kruger (BvR) stelt en vraagt het volgende:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Op basis van onduidelijke en vrijwel onleesbare zwart wit bijlagen hebben de coalitiepartijen gesteund door de PvdA en Van der Horst de tariefplannen voor fiscaal parkeren eind 2016 goedgekeurd.

BvR, CDA en OR konden zich niet verenigen vanwege de onduidelijkheid en de te verwachten chaos. Met de gevolgen daarvan worden de inwoners van onze gemeente dagelijks geconfronteerd. Een fors aantal gedupeerden heeft zich gewend tot BvR en zoals u wellicht heeft gezien ook bij andere partijen. Het fiscaal parkeren zou op 6 februari 2017 volledig in werking zijn.

De heer Kruger (BvR) heeft verder de volgende vragen:

1. Toegezegd is dat in de Plaspoelpolder (PPP) de blauwe zones gehandhaafd zouden blijven. Volgens bijgaande foto blijkt er toch op het Kesslerpark in de PPP een parkeermeter te zijn geplaatst. Hoe strookt dit met eerder gedane toezeggingen;
2. Bent u bereid om op de kortst mogelijke termijn het apparaat te verwijderen en de blauwe zone te handhaven;
3. Zo nee, waarom niet;
4. Wat vinden de ondernemers van betaald parkeren in de PPP en het Kesslerpark in het bijzonder?
5. Bent u het met ons eens dat u bewust op de Handelskade bij First Class de blauwe zone gehandhaafd heeft, terwijl u bij het fitnesscentrum van Winston Leisure doodleuk de bezoeker laat betalen.
6. Bent u zich er van bewust dat u onlangs aan de Volmerlaan een fitnesscentrum heeft toegestaan in een omgeving waar parkeren gratis is en blijft;
7. Waarom is het fiscaal parkeren heden (2 maanden na de nieuwe toegezegde ingangsdatum) nog niet volledig in werking?

Wethouder Van Hemert antwoordt dat het Kesslerpark inderdaad van begin af aan meegenomen is in het betaald parkeren-regime. Het stukje sluit ook aan bij het Eisenhowerplein. De ondernemers, instellingen en bedrijven zijn hiervan op de hoogte. Het is ook altijd de bedoeling geweest dat het Kesslerpark hierin zou worden meegenomen.

De heer Kruger (BvR) vraagt of hierover overleg is geweest met het fitnesscentrum van Winston Leisure?

Wethouder Van Hemert stelt dat hiervoor de gebruikelijke weg en procedure is gevolgd, hetgeen betekent dat de bedrijven op de hoogte zijn gesteld van het nieuwe beleid.

Naar aanleiding van hetgeen de heer Kruger in zijn inleiding stelt over de steun van de coalitiepartijen en o.a. de PvdA-fractie eind 2016 voor de tariefplannen voor fiscaal parkeren van het college herhaalt de heer Bolte namens de PvdA nogmaals dat indien de raad volledig en correct was geïnformeerd de PvdA niet akkoord gegaan was met het nieuwe parkeerbeleid.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

AKKOORDSTUKKEN

5. Raadsvoorstel vaststellen Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI) en de bijbehorende regelgeving (17 009) > besluit unaniem akkoord
6. Raadsvoorstel aanpassing in Verordening op de ambtelijke bijstand 2011 (17 010) > besluit unaniem akkoord
7. Raadsvoorstel herbenoeming directeur Rekenkamer (17 011) > besluit unaniem akkoord + een felicitatie namens de raad voor de heer P. Castenmiller
8. Raadsvoorstel aanpassing Gedragscode integriteit raad gemeente Rijswijk 2015 (17 012) > besluit unaniem akkoord.

9. Vaststelling (concept)-verslag van 7 maart 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

10. Lijst van ingekomen stukken

IB 17 22 inzake verlenging raamovereenkomst voor levering van gas en elektriciteit > van C naar D op verzoek van GL (mevr. Alberts).

IB 17 20 inzake Strategische nota De Rode Loper > van C naar D op verzoek van CDA (de heer de Graaf).

11. Benoeming plv. lid rekeningencommissie DSW

Na een korte schorsing deelt de voorzitter van het stembureau de heer Jense (OR) mede dat er 28 stemmen uitgebracht zijn, waarvan 24 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 1 blanco stem voor de kandidaat mevr. S. Riezenbos (SP). Dat houdt in dat mevr. Riezenbos (SP) verkozen is als plv. lid van de rekeningencommissie DSW. Zij wordt hiervoor gefeliciteerd namens de raad.

12. Raadsvoorstel tot wijziging van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) (17 005)

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Koopman, Hagenaars, Sonneveldt, Van Batenburg en v.d Horst en de heren Van Dijk, De Haaij, Schutte en De Graaf.

Mevr. Koopman (D66) geeft aan content te zijn met het proces van de totstandkoming van de nieuwe APV, de gedegen voorbereiding en het overleg met de betrokken partijen. Het is goed dat er deregulering plaatsvindt en wat D66 betreft had de APV nog korter en compacter mogen zijn. Samen met de fractie van GL dient D66 de volgende amendementen in :

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Amendement I “De puntjes op de i APV artikel 2:43”

De gemeenteraad van Rijswijk in vergadering bijeen op 4 april 2017,

Gezien het voorstel tot vaststelling van de Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Rijswijk 2017

Overwegende, dat de Algemene Plaatselijke Verordening Rijswijk 2017 geen overbodige regels dient op te nemen en dit artikel ook in andere gemeentes uit de APV is geschrapt

“Besluit: Het volgende artikel te schrappen:

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van D66

Namens de fractie van GroenLinks,

Martine Koopman

Lammert van Dijk

Amendement II “De puntjes op de i APV artikel 2:44”

De gemeenteraad van Rijswijk in vergadering bijeen op 4 april 2017,

Gezien het voorstel tot vaststelling van de Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Rijswijk 2017

Overwegende, dat de Algemene Plaatselijke Verordening Rijswijk 2017 geen overbodige regels dient op te nemen

“Besluit: Het volgende artikel te schrappen:

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van D66

Namens de fractie van GroenLinks,

Martine Koopman

Lammert van Dijk

Verder heeft mevr. Koopman (D66) een opmerking over artikel 2.42 (plakken en kladden) lid 2 sub b.

Daarin is het volgende vermeld:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:

b. met kalk, krijt, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.

Mevr. Koopman (D66) is er voorstander van het woord 'krijt' te schrappen. Dat zou immers kunnen betekenen dat kinderen toestemming moeten krijgen om te krijten op straat. Dat kan niet de bedoeling zijn van deze bepaling. Of krijgen we dan een soort 'generaal kinderpardon' ?

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Dijk (GL).

De heer Van Dijk (GL) geeft aan ook blij te zijn met het voorstel. Hij heeft echter een tweetal amendementen.

Amendement III

De fractie van GroenLinks Rijswijk stelt voor om de tekst van artikel 4.11 van de (concept-) verordening, die thans als volgt luidt:

Artikel 4.11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

- 1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen.*
 - 2. Het verbod geldt niet voor:*
 - a. houtopstanden met een diameter kleiner dan 15 cm op een hoogte gemeten van 1.30 meter;*
 - b. houtopstanden gelegen in een voortuin kleiner dan 20m² en een achtertuin tot 80m²;*
 - c. (schub)coniferen;*
 - d. houtopstanden die bij wijze van dunning moeten worden geveld;*
 - e. zieke of dode houtopstanden;*
 - f. houtopstanden die een onmiddellijk dreigend gevaar voor de omgeving vormen (noodkap).*
 - 2. In afwijking van artikel 1.8 kan de vergunning worden geweigerd op grond van:*
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;*
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;*
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;*
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;*
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;*
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.*
 - 4. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.*
 - 5. Op de vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*
- aan te passen als volgt:*

De heer Van Dijk (GL) heeft hierbij de volgende toelichting:

Iedere kapaanvraag, van zowel particulieren als van de gemeente, wordt getoetst aan de weigeringsgronden zoals die zijn vastgelegd in artikel 4.11 lid 3 van de APV. Om de communicatie over bomen kap te verbeteren, zal op of nabij de bomen waarvoor een kapaanvraag gedaan is, informatie aangebracht moeten worden over het voornemen van kap en hoe mensen bezwaar

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

kunnen maken. Dit kan bijvoorbeeld door de boom te markeren met tape waarop een telefoonnummer of internetadres staat.

Verder dient de heer Van Dijk namens de fractie van GL en met steun van de fractie van de SP een tweede amendement in betreffende artikel 5.12 van de (concept-) verordening, die thans als volgt luidt:

Amendement IV

Artikel 5.12 Overlast van fiets of bromfiets

1. *Het is verboden een fiets of bromfiets te plaatsen buiten fietsenrekken of overige fietsparkeervoorzieningen indien daardoor de verkeersveiligheid en/of de verkeersvrijheid wordt gehinderd of anderszins hinder of schade ontstaat.*
2. *Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.*
3. *Het is verboden:*
 - a. *fietsen of bromfietsen langer dan 28 dagen op dezelfde locatie op de weg te laten staan.*
 - b. *fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeren, op de weg te plaatsen of te hebben.*

De heer Van Dijk (GL) stelt voor om bovenstaande tekst als volgt aan te passen:

Artikel 5.12 Overlast van fiets of bromfiets

1. *Het is verboden een fiets of bromfiets te plaatsen buiten fietsenrekken of overige fietsparkeervoorzieningen indien daardoor de verkeersveiligheid in gevaar komt of schade ontstaat.*
2. *Het is verboden op door het college, ter voorkoming of opheffing van overlast of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.*
3. *Het is verboden om fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeren, op de weg te plaatsen of te hebben.*

De heer Van Dijk (GL) heeft hierbij de volgende toelichting:

1. *Over verkeersveiligheid in gevaar brengen kan minder discussie ontstaan dan over hinder.*
2. *Uiterlijk aanzien is een subjectief begrip.*
3. *Veel Rijswijkers hebben niet de mogelijkheid om op eigen terrein fietsen te stallen, bijvoorbeeld omdat ze in een bovenwoning wonen. Ze zullen dus hun fiets in de openbare ruimte moeten stallen. Daar een termijn aan stellen, beperkt de vrijheid van fietseigenaren. Ter vergelijking: een auto mag onbeperkte tijd op dezelfde locatie op de weg staan. Voor gevallen waarin sprake is van een zodanige stalling van de fiets dat de verkeersveiligheid in gevaar komt of indien het gaat om een fietswrak, geeft het artikel voldoende mogelijkheid om in te grijpen.*

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Hagenaars (PvdA)

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Mevr. Hagenaars (PvdA) geeft aan dat de APV vooral iets Rijswijks is en handhaving van regelgeving is daarbij belangrijk. De totstandkoming van de nieuwe APV was onderdeel van het BOB-vergadermodel experiment. Een belangrijk onderwerp en met het doel: veel inbreng van de burgers op dit onderwerp. Dat is helaas mislukt. Nu blijkt helaas weer dat er veel amendementen moeten worden ingebracht. Uiteindelijk is het dan een aangepast VNG model op Rijswijkse snit geworden.

Dat is veel werk geweest en veel 'dode letters' zijn eruit gehaald. Hoewel we soms weer moeten constateren dat we bepaalde weggehaalde artikelen weer nodig hebben. Daarnaast kan een APV ook normerend werken als verordening. Met collega mevr. Sonneveldt van GBR pleit de PvdA-fractie voor de terugkeer van het "stoepje vegen".

Dat was wat burgers vroeger moesten doen. In geval van sneeuw, bladeren of andere rotzooi het stoepje schoonvegen. Weliswaar kan dit in strijd zijn met internationale regelgeving, doch wij vinden dat dit wel moet worden opgenomen in een APV en ook al nemen we dit niet op dan moeten we het wel doen. De PvdA dient hierover geen motie in en steunt wel het voorstel.

De voorzitter geeft het woord aan de heer De Haaij (VVD).

De heer De Haaij (VVD) is pleitbezorger van het verwijderen van belemmerende bureaucratische regelgeving of van regels die nodeloos beperkend zijn voor burgers en ondernemers. De VVD is voorstander van deregulering. Weliswaar is dit in deze niet helemaal gelukt, maar met clustering van regels is de APV wel compacter geworden.

De VVD is ook voorstander van het opnemen van een verbod op rooftassen in de APV. Naar aanleiding van een artikel van Detailhandel NL gaat het hier om een tas met dubbele wand waardoor gestolen goederen daarin niet gedetecteerd kunnen worden. Er vindt dan ook veel winkeldiefstal plaats met dergelijke rooftassen en de politie verwacht dat dat alleen maar zal toenemen. In veel gemeenten is een dergelijk verbod op rooftassen opgenomen en waarom in Rijswijk niet. Een dergelijk verbod kan preventief en repressief werken. Verder vraagt hij zich af waarom er geen handhavingstoets of nota is toegevoegd?

Mevr. Sonneveldt (GBR) geeft aan dat haar fractie in het Forum reeds heeft gemeld dat zij akkoord is met het voorstel. Collega mevr. Hagenaars (PvdA) gaf reeds aan dat het stoepje vegen terug mag in de APV en ook is het eens met dat er een bepaling op moet worden genomen tegen rooftassen en ook is ze het eens met de opmerkingen van D66 over stoepkrijt voor kinderen. Ze wijst er tot slot op dat het vooral de eigen verantwoordelijkheid blijft voor burgers om de rotzooi op te ruimen.

Mevr. van Batenburg (BvR) stelt dat BvR voor minder bureaucratie is en onnodige regelgeving. Ze steunen dan ook het voorstel. BvR is blij dat er bepalingen zijn opgenomen van ontsierende fietswrakken. Dat is een goede zaak.

Verder bepleit ze een bepaling op te nemen in de APV als het gaat om de aanpak van woonoverlast. Zeker als het gaat om geluids- en stankoverlast. De nieuwe wet Aanpak woonoverlast geeft de burgemeester nieuwe bevoegdheden om hiertegen op te treden. Zodra de wet een feit is pleit BvR ervoor dit direct op te nemen in de APV. Zij hebben hiervoor een motie voorbereid.

Mevr. v.d Horst (fractie v.d. Horst) pleit ervoor om vooral wijkgericht maatregelen te nemen. Een aanpak van rotzooi of fietsoverlast in de wijken en handhaving hierop is veel effectiever. Beter elkaar controleren en aanpakken, zo stelt ze.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

De heer Schutte (SP) stelt dat de SP alle amendementen ondersteunt.

De heer de Graaf (CDA) geeft aan niet alle amendementen te ondersteunen. Enkele daarvan zijn zeker niet bepalend voor een veiliger Rijswijk. Wel steunt hij het voorstel van de aanpak van rooftassen en stoepje vegen is in Duitsland gewoon verplicht.

Al met al heeft het niet geleid tot een heel veel dunnere APV. Deze blijft gebaseerd op het model van de VNG. Het zou beter zijn een meer smartere reglement te krijgen van de VNG. Hij steunt het voorstel.

De heer Bezuijen antwoordt in eerste instantie dat verdere deregulering de ambitie blijft van dit college en we zullen dan zeker nog een slag gaan maken. Het is in ieder geval de wens en ambitie om de APV leaner en meaner te maken. Daarbij blijft het natuurlijk ieders eigen verantwoordelijkheid om zijn of haar omgeving netjes, schoon en veilig te houden.

Hij is blij met de brede steun voor het voorstel.

Ten aanzien van de opmerkingen over het BOB-model van de PvdA dat ook binnen een BOB-variant amendementen of moties kunnen worden ingediend. Maar inderdaad het hele APV-traject binnen het BOB experiment had beter gekund.

De rooftassen: er is inderdaad gekeken of het noodzakelijk om dit onderwerp in de APV op te nemen. Na overleg met winkeliers bleek dat winkeliers dit vooral zelf willen aanpakken, maar we blijven met hen in gesprek hierover.

Wat betreft de handhavingstoets geeft de heer Bezuijen aan dat er binnen de handhaving prioriteiten moeten worden gesteld. We kunnen namelijk niet alles controleren. De sectie handhaving is nadrukkelijk betrokken geweest bij de totstandkoming van de nieuwe APV. We kunnen nog nader bekijken hoe de prioritering tot stand komt.

Over de aanpak van woonoverlast zegt de heer Bezuijen toe dat zodra deze wet aanpak woonoverlast een feit is de APV op dit onderdeel conform een model wordt aangepast. Dit zal dan tot een tussentijdse wijziging moeten leiden van de APV.

Ten aanzien van de drie amendementen van GL met betrekking tot artikel 5:12 van de heer Van Dijk merkt de heer Bezuijen op dat hij het ontraadt om het woord hinder uit het eerste lid te halen. Immers niet alleen verkeersveiligheid is belangrijk.

Tevens ontraadt hij om "uiterlijk aanzien" in het tweede lid weg te halen. Dit graag erin laten staan, zo adviseert hij. Over de opmerkingen van de heer van Dijk over het derde lid om de termijn van 28 dagen te schrappen laat hij over aan de raad. Daarin staat hij neutraal.

Ten aanzien van artikel 4:11 (kapvergunning) merkt de heer Bezuijen op dat dergelijke zaken niet via de APV geregeld moeten worden. Het door de heer Van Dijk gestelde zou tot ene grote belasting leiden in de uitvoerbaarheid en veel extra werk opleveren. In die zin ontraadt hij dit voorstel. Dat dient op een andere manier aangepakt te worden. Wethouder mevr. Borsboom kan hierover meer zeggen.

De wijzigingen die D66 en GL voorstellen met betrekking tot artikel 2:43 (plakgereedschap) kunnen worden overgenomen aldus de heer Bezuijen.

Ten aanzien van artikel 2:44 (vervoer inbrekerswerktuigen) geeft de heer Bezuijen aan dat hij adviseert dit niet over te nemen. Het artikel is juist op verzoek van de politie toegevoegd aan de APV. Verzoek dus om deze bepaling te handhaven.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Het voorstel van D66 om het woord krijt in artikel 2.42 lid 2 sub b te schrappen heeft niet de instemming van de heer Bezuijen. Dit heeft er altijd in gestaan en er zal ten aanzien van stoepkrijten van kinderen niet gehandhaafd worden. Dus voorstel om dit te laten staan.

De opmerkingen over het stoepje vegen vindt de heer Bezuijen eigenlijk niet meer van deze tijd om dit op te nemen en is praktisch en uit zijn ervaring niet te handhaven.

Wethouder mevr. Borsboom geeft aan dat ten aanzien van de kapvergunning en bomen kap binnen de sectie Groen de afspraak is dat bomen die gekapt gaan worden deze aan een standaardprocedure onderworpen zijn en dat via het reguliere werkproces zichtbaar wordt gemaakt welke bomen gaan verdwijnen.

In tweede termijn:

Mevr. Koopman (D66) stelt dat zij blij is dat het amendement aangaande artikel 2:43 wordt overgenomen door het college. Met betrekking tot het advies van de portefeuillehouder over artikel 2.44 (vervoer inbrekerswerktuigen) vraagt zij zich af hoe de politie kan zien of iemand over een inbrekerswerktuig beschikt. Hoe bewijs je dat? Bovendien mocht dit het geval zijn dat zijn er altijd nog de bepalingen uit het strafrecht.

Het amendement over het weghalen van krijt in artikel 2.42 lid 2 sub b wordt ondanks het advies van de heer Bezuijen dit te handhaven toch ingediend.

De heer van Dijk (GL) vindt aangaande het fietsamendement -ondanks de opmerkingen van de portefeuillehouder hierover- deze bepalingen niet duidelijk genoeg. Wanneer is hier sprake van hinder of het uiterlijk aanzien. Dit kan beter worden gekoppeld aan verkeersveiligheid. Ook het amendement over het schrappen van de termijn van 28 dagen handhaaft hij.

Wat betreft de kapvergunning is hij blij dat dit op een andere wijze wordt geregeld. Hoe wordt dit verder geborgd. Hij geeft aan dat zijn fractiegenote mevr. Alberts over dit onderwerp ambtelijke bijstand heeft gevraagd, doch dat het college lees: ambtelijk apparaat zich niet bepaald constructief en positief opstelde in deze. Men kwam niet verder dan dat zijn fractiegenote maar politieke steun voor haar onderwerp moest gaan vergaren.

Mevr. Hagenaars (PvdA) vindt de portefeuillehouder in geval van het stoepje vegen inconsistent. Een bepaling over stoepje vegen is gewenst, omdat bijv. in geval van gladheid er iemand valt en wie is er dan aansprakelijk de burger of gemeente. Hoe regel je dit?

Door raad en ambtelijk apparaat is het BOB- model omarmd en is vooral bedoeld om burgers bij besluitvorming te betrekken. De APV gaat over ons allemaal , maar hoor niets over het BOB- model. Wel vanavond veel amendementen in een raadsvergadering. We hebben in dat opzicht een slag te maken.

Mevr. Koopman (D66) interrumpeert dat ook binnen het BOB-model in de besluitvormende raad amendementen en moties mogen worden ingediend.

De voorzitter sluit deze discussie over het BOB-model af om hier later op terug te komen.

Mevr. Hagenaars (PvdA) vervolgt dat het laten staan van inbrekerswerktuigen in de APV niet gesteund wordt. Ook steunt zij niet de opmerkingen over de fietsen en bromfietsen.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

De heer De Haaij (VVD) heeft nog een opmerking over de rooftassen. Wat is nu het verschil met andere gemeenten en waarom nemen zij wel die bepaling op? Ten aanzien van handhaving prioritering. Wat vinden de handhavers hier zelf van? De VVD steunt de amendementen niet.

Mevr. Sonneveldt (GBR) heeft dezelfde vraag als de VVD over de rooftassen en kan zich vinden in de advisering van het college over de amendementen.

Mevr. van Batenburg (BvR) stelt tot haar genoegen vast dat de wet Aanpak woonoverlast in de APV tussentijds gaat worden opgenomen. Zij vraagt of dit op de toezeggingenlijst terug kan komen. BvR kan zich vinden in advisering college over de amendementen.

Mevr. v.d. Horst (fractie v.d Horst) kan zich ook vinden in de adviezen van het college over de amendementen. Zij vraagt specifiek aandacht voor de wijkwethouder. Die kan bij handhaven ook een belangrijke rol spelen.

De heer Schutte (SP) licht toe dat het vaststellen of een fiets daar langer dan 28 dagen staat niet te doen is en dat om die reden dit amendement is ingediend.

De heer de Graaf (CDA) kan het college volgen inzake het advies over de amendementen. Zeker als het gaat om inbrekerswerktuigen. De politie heeft niet voor niets voorgesteld om dit erin te brengen. Een extra maatregel om rooftassen aan te pakken heeft wel zijn steun.

De heer Bezuijen stelt in tweed termijn dat ten aanzien van de inbrekerswerktuigen hij een beroep doet op D66 om deze bepaling erin te laten staan. Heb vertrouwen in de politie in deze. Het woord krijgt zal in het genoemde artikel gehandhaafd blijven. Bepalingen als een stoepje vegen is in de praktijk niet te handhaven of uit te voeren. Dat andere gemeenten een bepaling over rooftassen opnemen is aan hen. Het is moeilijk te handhaven, maar het onderwerp is belangrijk.

Wethouder mevr. Borsboom geeft aan dat het hier voor alle duidelijkheid gaat om kapvergunningen in de openbare ruimte dus niet in tuinen. Hoe dit verder te borgen komt zij nog op terug. Bomen die nu moeten verdwijnen wordt zichtbaar op straat. Dat is het normale werkproces.

De heer Van Dijk (GL) geeft aan dat hij wil weten of dit door bepaald beleid wordt geborgd? Op welke wijze? Dat mag ook later worden beantwoord, maar ook weer niet op te lange termijn.

Wethouder mevr. Borsboom geeft aan dat dit niet middels nieuw beleid gebeurt. Dat is uitvoering.

De heer Van Dijk (GL) stelt dat wel via een bepaald beleid moet gebeuren anders is het niet handhaafbaar.

Wethouder mevr. Borsboom geeft aan dat dit een kip en ei discussie wordt. Het wordt gewoon zoals gezegd uitgevoerd en hoe precies komt zij op terug. Niet via nieuw beleid.

De heer Van Dijk (GL) vraagt om een termijn? In dat geval trekt hij z'n amendement in.

Wethouder mevr. Borsboom geeft aan voor de zomer. Om precies te zijn voor haar verjaardag 3 juli a.s.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Stemming over amendementen:

Amendement I : artikel 2:43 (plakgereedschap)

Wordt overgenomen door het college.

Amendement II : artikel 2:44 (vervoer inbrekerswerktuigen)

Voor: 7

Tegen: 21

Conclusie : amendement verworpen.

Amendement III : artikel 4:11 (houtopstanden)

De heer Van Dijk (GL) trekt dit amendement in.

Amendement IV: artikel 5:12 (fietsen en bromfietsen):

Hierover vindt een gesplitste stemming plaats.

Artikel 5:12 lid 1 over begrip hinder:

Voor: 9

Tegen : 19

Conclusie : amendement verworpen

Artikel 5:12 lid 2 over begrip "uiterlijk aanzien"

Voor: 9

Tegen: 19

Conclusie : amendement verworpen

Artikel 5:12 lid 3 over de termijn

Voor: 19

Tegen: 9

Conclusie: amendement aangenomen

Het amendement V over het woord krijtje in artikel 2:42 lid 2 komt in stemming.

Stemverklaring van de heer Jense (OR): hij geeft aan dat de discussie hierover in eerder stadium plaats had moeten vinden.

Mevr. Koopman (D66) stelt nogmaals voor dit amendement te zijn.

De stemming:

Voor: 7

Tegen : 21

Conclusie : amendement verworpen.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Stemming over het algehele raadsvoorstel tot wijziging van de APV

Voorstel wordt unaniem aangenomen.

13. Raadsvoorstel Strategisch Veiligheidsbeleid (17-007)

De voorzitter geeft het woord aan mevr. Hagenaars, Besteman, Van Batenburg en Koopman en de heren De Haaij en Schutte.

Mevr. Hagenaars (PvdA) trapt af door te stellen dat het Strategisch Veiligheidsbeleid net als bijv. de Stadsvisie ademt dat de overheid er niet meer is voor de burger, maar de burgers zijn er voor elkaar. Dit terwijl de overheid hoort te garanderen dat burgers veilig zijn. De burgemeester heeft in het afgelopen Forum aangegeven het hiermee eens te zijn, doch we vinden dit niet terug in het beleid.

Evenmin is overgenomen dat de politie het geweldsmonopolie heeft op geweld. Verder zouden we graag de Veiligheidsagenda willen bespreken met daarbij de opmerkingen over de door GL genoemde gezondheidsparagraaf.

De heer de Haaij (VVD) geeft aan dat de nota een goed inzicht geeft in alle veiligheidsaspecten. Toch had de VVD-fractie liever een meer strategische nota gezien. Wat zijn de gevolgen van de maatregelen voor de Nationale politie voor Rijswijk en de regio. Hoe zit het met gevolgen voor de formatie voor Rijswijk? Daarin moeten dan toch ook duidelijke keuzes worden gemaakt.

Verder mist de VVD-fractie een goede aanpak van cybercrime. De gevaren hiervan moeten niet worden onderschat en is een groot risico voor burger en overheid. Tot slot pleit de VVD voor meer bevoegdheden voor de burgemeester voor onteigening. Bijv. als het gaat om de aanpak van hennepcultuur.

Mevr. Besteman (CDA) stelt dat met veiligheid niet gemarchandeerd mag worden en dat veiligheid een kerntaak is van de overheid. Het mag niet leiden tot een glijdende schaal van de aanpak hiervan.

Het CDA hecht veel aan de wijkaanpak en is zoekende naar een goede wijkaanpak. Preventie en samenwerking met politie is daarbij van belang. Hoe ziet het college dit?

Ze stelt dat ze veel signalen over veiligheid ontvangt van bewoners en zou graag een lijst van meldingen van bewoners overhandigen aan het college. Vervolgens overhandigt zij deze lijst aan de burgemeester.

De heer Schutte (SP) vindt de nota een solide nota en doordacht. Goed te zien dat Rijswijk gunstig afsteekt bij de rest en dat is een compliment waard. Opvallend is het hoge aantal fietsendiefstallen en daar is geen verklaring voor. Misschien is Rijswijk gewoon een fietsstad?

Veel aandacht is er voor de wijken en de bewoners ervan en er wordt veel overgelaten aan de onderlinge betrokkenheid van bewoners en bijv. aan de social media. De SP vraagt aandacht voor de mensen die minder goed of niet kunnen omgaan met social media middelen. Denk bijv. aan ouderen of mensen met een cognitieve beperking. Laat als college deze groepen niet in de steek en stop deze groepen niet in een container van 'verwarde personen'. Dat is een oproep van de SP.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Verder aandacht voor uitvoering van o.a. Veilig Thuis en Veilig Wonen. Waarom pas in 2019 dit uitvoeren? Dit geldt ook voor de toegankelijkheid van de AED's. Waarom pas uitvoering hiervan in 2020?

Mevr. van Batenburg (BvR) stelt dat de portefeuillehouder in het Forum een toezegging heeft gedaan van de toegankelijkheid van de AED's in de avonduren. Hoe gaat het college dit doen? De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie en komt er een totaaloverzicht van AED's op de website?

Mevr. Koopman (D66) is namens haar fractie positief over de stukken. Goed onderbouwd, to the point, en goed inspeland op de veranderende maatschappelijke veranderingen en wat er nodig is. D66 steunt dan ook het voorstel.

De heer Bezuijen komt terug op de opmerkingen van de PvdA en CDA over dat veiligheid een kerntaak is van de overheid. Natuurlijk is dat zo, zo stelt hij, en dat geldt ook voor het geweldsmonopolie van de overheid. Dat neemt niet weg dat we gebruik maken van bewoners, ondernemers en andere betrokkenen in het veld die als ogen en oren kunnen dienen voor de veiligheid. Van dit soort mogelijkheden maken we gebruik. Er is dus geen sprake van een glijdende schaal ten aanzien van veiligheid. Natuurlijk hebben bewoners en ondernemers een belangrijke eigen verantwoordelijkheid daarin, maar veiligheid is een kerntaak van de overheid. Niemand is uitgezonderd, en iedereen wordt daarbij geholpen zegt de portefeuillehouder richting de SP.

De komst van de Nationale Politie zal er niet toe leiden dat de bevoegdheden achteruit gaan. Er komen nu zelfs 2 wijkagenten erbij en in overleg met OM en politie zullen de prioriteiten worden gewaarborgd. In overleg met de regio worden er duidelijke prioriteiten en keuzes gemaakt.

Aan de aanpak van cybercrime zal op de Veiligheidsagenda aandacht aan worden besteed. Liefst natuurlijk in één keer, maar dat gaat niet lukken. We zullen ook samen met de regiogemeenten kijken naar de aanpak van dit probleem.

Op de door de VVD geopperde bevoegdheid voor een burgemeester voor onteigening zit de portefeuillehouder niet te wachten. Voor de aanpak van bijv. hennepeteelt heeft de burgemeester genoeg andere instrumenten. Wat dat betreft heeft hij er genoeg, zo stelt hij.

Met de wijkaanpak is het college volop mee bezig. Er komt een pilot met betrekking tot 1 of 2 wijken en we gaan met de wijken praten over de specifieke zaken. Dat gaat in het najaar van start en we zullen de raad hiervan op de hoogte houden. In dat licht houden we met de raad ook een bijeenkomst met wijkagenten in mei of juni a.s.

Wat betreft de toegankelijkheid van de AED's staat er een overzicht van AED's op de website.

De heer Schutte (SP) doet in de tweede termijn nog een beroep op de portefeuillehouder voor een spoedige toegankelijkheid van de AED's in de avonduren. Eerder dan 2020. Dat is de SP veel waard. Kan dat niet naar voren worden gehaald. Mevr. van Batenburg (BvR) vult aan dat zij het overzicht van AED's op de site niet zo snel kan vinden. Het moet wel prominent in beeld kunnen zijn, zo stelt ze

De heer Bezuijen antwoordt dat hij hiernaar zal kijken of dit op de site goed naar voren komt. Op het verzoek van de SP kan hij niet ingaan. Er moeten nu eenmaal prioriteiten en keuzes worden gemaakt.

Het raadsvoorstel wordt vervolgens bij stemming unaniem aangenomen.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

14. Raadsvoorstel Woonvisie woningmarktregio Haaglanden 2017 – 2021 (17 008)

De voorzitter geeft het woord aan: de heren Bolte, Schutte, Mateman, Fischer, Braam, Jense, Sterk en mevr. Stallenberg, Alberts en v.d. Horst.

De heer Bolte (PvdA) trapt af door te stellen dat het een mooi stuk is en complimenten daarvoor. Het gaat niettemin toch om de hardheid van de gegevens in bepaalde onderdelen van de nota. Daar gaat het om.

Hij noemt enkele citaten uit de nota:

“Daarnaast neemt de druk op de sociale woningvoorraad waarschijnlijk verder toe. Tegelijkertijd dreigen met name de (lage) middeninkomens tussen de wal en het schip te raken. Er is onder hen vraag naar huurwoningen in het middel dure segment van ca. €700,- tot €900,-, maar daarvan zijn er in de regio niet veel. Ook collega de heer Dolmans (D66) verwees in een twitter bericht naar deze doelgroep.

Hij vervolgt met een 2^e citaat: “In 2015 behoorden ca. 160.400 huishoudens tot de groep huurtoeslaggerechtigden. Zij zijn het meest aangewezen op sociale huurwoningen en hebben een inkomen van maximaal €22.100 voor alleenstaanden en €30.000/30.500 voor meerpersoonshuishoudens. Oftewel zo’n 32 % van het totale aantal huishoudens.”

De heer Bolte vervolgt verder met een citaat uit de Visie:

“Daarnaast behoorden ca. 77.250 huishoudens tot de doelgroep met inkomens tussen bovengenoemde grens en ca. €35.739 (prijspeil 2016). Dat is het maximuminkomen bij de toewijzing van de meeste sociale huurwoningen van corporaties. Dit betreft 15 % van alle huishoudens. De groep lage middeninkomens –huishoudens met een bruto jaarinkomen tussen de €35.739, en €45.075,- bestond in 2015 uit ca. 58.550 huishoudens . Dit komt overeen met ca. 12 % van alle huishoudens. De groep hoge midden en hoge inkomens in Haaglanden had in 2015 een omvang van ongeveer 210.950 huishoudens. Hiermee vormden zij zo’n 42 % van alle huishoudens in de regio”.

Ander citaat: “de regionale woonvisie dient ertoe bij te dragen dat al deze inkomensgroepen in de komende jaren aan hun trekken kunnen komen. Alsook dat er geen te eenzijdige gebieden ontstaan waar bijna louter en alleen lage inkomens- of hoge inkomensgroepen wonen”.

Vanuit de woonvisie vraagt de toegenomen druk om specifiek op de sociale doelgroep gericht woonbeleid. Een actief beleid om de druk te verminderen.

De heer Bolte noemt nog een citaat uit de in de hoofdstuk 5 genoemde ambitie.

“Sinds 2006 gemiddeld ruim 31 % van de inwoners van de regio tot de sociale doelgroep behoort. De gemeenten beschouwen dit percentage als richtinggevend voor de omvang van de toekomstige behoefte van de doelgroep aan sociale huurwoningen. Bij een verwachte toename van het totaal aantal huishoudens in de regio met ca. 56.000 tot 2025 komt de toename van de sociale doelgroep

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

dan in 2025 uit op ruim 17.500 huishoudens'. De heer Bolte noemt dit een behoorlijk grote opgave."

En verder:

"De huidige sociale doelgroep woont voor 70% daadwerkelijk in een sociale huurwoning van de woningcorporaties. De overige ca. 30% heeft een (goedkope) koopwoning of woont in een betaalbare particuliere huurwoning. Er vanuit gaand dat deze verhouding in de komende jaren gelijk blijft is er tot 2025 een groei in de behoefte aan sociale huurwoningen van de woningcorporaties van ca. 12.230 woningen. De heer Bolte noemt dit een percentage van 21% toename". De gezamenlijke gemeenten rekenen zich rijk, maar helpen ze niet, zo stelt hij.

De realiteit is dat er slechts 3800 woningen beschikbaar zijn voor de sociale woningvoorraad en dat de agenda van de gezamenlijke gemeenten slechts bestaat uit boterzachte onderlinge afspraken om de komende jaren voor een evenwichtige sociale woningvoorraad te zorgen. Uit de plannen en ambities bij de visie ziet en verwacht hij geen verbetering.

Kortom, zo stelt de heer Bolte, de huidige Regionale Woonvisie biedt te weinig perspectief dat alle inkomensgroepen aan hun trekken kunnen komen en dat een stevige prikkel nodig is om voor het lage en middensegment van de doelgroepen zorg te dragen en dat bij de herontwikkeling, transformatie en nieuwbouw van woningen tenminste 1/3 hiervan bestaat uit sociale woningbouw. 2/3 blijft dan over voor het middelbare en dure segment van de doelgroepen.

De PvdA fractie dient hiervoor dan ook de volgende motie in:

MOTIE PVDA

Woonvisie Haaglanden 2017 – 2021

Voldoende sociale woningbouw bittere noodzaak!

De raad van de gemeente Rijswijk, in vergadering bijeen op 4 april 2017;

Overwegende dat in de Regionale Woonvisie 2017 – 2021 onomstotelijk is vastgesteld dat structureel circa een derde van het totaal aantal huishoudens afhankelijk is van een sociale huurwoning;

Dat de druk op de sociale woningvoorraad de komende jaren alleen maar toeneemt;

Dat het derhalve noodzakelijk is dat bij herontwikkeling, transformatie of nieuwbouw van woningen in de regio tenminste een derde gedeelte hiervan bestaat uit sociale woningbouw;

Dat daarmee het merendeel van de nieuwbouw (twee derde deel) beschikbaar blijft voor andersoortige bouw, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om met name ook te voorzien in de grote vraag naar middel dure woningbouw;

Dat op deze wijze wordt voldaan aan een van de uitgangspunten van de Regionale Woonvisie, te weten dat alle inkomensgroepen in de komende jaren aan hun trekken komen;

Spreekt als zijn mening uit:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Dat de gemeente Rijswijk alleen met de Woonvisie woningmarktregio Haaglanden 2017 – 2020 kan instemmen indien aan bovengenoemd uitgangspunt betreffende het aandeel sociale huurwoningen wordt voldaan en verzoekt het college overeenkomstig te handelen;

En gaat over tot de orde van de dag;

Jos Bolte PvdA

Mevr. Stallenberg (D66) is positief over de Regionale Woonvisie. De kwaliteit staat voorop, de ambities in de Visie worden ondersteund en het is een goed beleidskader voor de gemeente en alle doelgroepen worden bediend, zo stelt zij. Wel zou ze graag een lokale woonagenda zien voor Rijswijk. Daarover heeft ze ook art. 42 vragen gesteld en zou ze daar ook graag snel antwoorden op willen zien. D66 steunt het voorstel.

De heer Schutte (SP) geeft aan dat de Visie een goede blik op de toekomst geeft. De SP ziet wel veel sociale aspecten in de Visie, waaronder ook waarschuwingen en bepaalde constatering. Wat dat betreft moet er nog veel gebeuren en met een regionale visie alleen zijn we er nog niet.

Ook het Rijk zal haar verantwoordelijkheid moeten nemen. Dat het hier gaat om regionale visie is terecht. We moeten samenwerken met andere gemeenten en zelfs met andere regio's. Doel zal zijn het verder versterken van de Haaglandse woningmarktregio. Belangrijk ook dat we elkaar aanvullen op de lokale agenda's. Dus: afstemmen en samenwerken is de slagzin.

De toenemende huurliberalisaties, zo lezen we in de Visie, kan leiden tot een verbetering van de doelgroep van een inkomen tussen de 35- en 45.000 euro, maar mag weer niet ten koste gaan van groep voor de sociale huursector. Het moeten maatregelen zijn die voor beide groepen verbeteringen inhouden. Niet ten koste van elkaar.

Er zijn genoeg aandachtspunten: de kwalitatieve mis match. Er zijn nog teveel dure sociale huurwoningen, de toenemende vergrijzing en het woningaanbod, de nog te lange en toenemende wachttijden voor sociale huurwoningen, het scheef wonen binnen levensloopbestendige woningen en te weinig uitstroomwoningen voor doelgroepen van o.a. GGZ en Jeugdzorg. Hoe gaat het college dit aanpakken?

De behoefte aan sociale huurwoningen. De cijfers laten zien dat er tot 2025 slechts 3800 woningen bij komen en dat is te weinig. Met de ambities en doelstellingen in de visie leert een rekensom dat er zo'n 14.000 sociale huurwoningen tekort zijn en dat is niet mis. Hoe gaat dit gat worden gedicht?

Mevr. Alberts (GL) geeft aan dat de kloof tussen arm en rijk groter wordt, er nog te dure particuliere huurwoningen zijn en dat de wachttijden nog te hoog zijn. Wat betreft het aantal sociale huurwoningen zit GL op de lijn van de PvdA, maar de PvdA pikt zich teveel vast op percentages in de sociale woningbouw. Sluit de ogen en oren niet voor eventueel andere oplossingen zoals betaalbare koopwoningen en minder dure huurwoningen in de particuliere sector. GL pleit voor meer verduurzaming van de woningen met als streven dat er voor iedereen een duurzame woning komt die bij hem of haar past.

Mevr. v.d Horst (fractie v.d Horst) stelt dat de Regionale visie er is om tot regionale prestaties te komen. De druk op de sociale woningmarkt zal toenemen. Ze heeft 2 vragen. Een vraag met betrekking tot ouderen huisvesting en meer voor verduurzaming van woningen. Hoe wordt het Rijswijks belang geborgd en welke instrumenten uit de Visie worden in Rijswijk ingezet.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

De heer Fischer (GBR) ondersteunt namens zijn fractie het voorstel. Hoe kunnen we in deze Visie voor zoveel mogelijk doelgroepen als o.a. starters, ZZP-ers, ouderen zo goed mogelijk en adequaat woningen bieden en borgen. Welke maatregelen neemt het college voor de lagere middeninkomens ? Hoe rechtvaardig is de verdeling ten aanzien van de sociale huursector ? Opvallend is regionaal gezien het lage percentage nieuwe instromers uit Rijswijk in de eigen gemeente. Dat is geen goede ontwikkeling. Wat is de verklaring?

De heer Braam (BvR) benadrukt dat we zelf als Rijswijk een eigen lokale Woonvisie hebben en dat we toen de belangrijkste standpunten in de raad hebben uitgewisseld. Nu krijgen we een herhaling van zetten in de raad bij de discussie over de regionale Woonvisie?

Hoe gaat het verder met de invulling van de toekenning van woningen. De wachttijd dient te worden teruggeschroefd naar 1 – max 3 jaar en het is goed te constateren dat landelijk gezien de urgentie voor woningen voor statushouders is verdwenen. Immers, gelijke monniken, gelijke kappen in Rijswijk, zo stelt de heer Braam.

De heer Jense (OR) steunt het voorstel, zo begint hij. Hij heeft wel zorgen om de ouderen. Zij die hun woning willen verlaten worden verwezen naar te kleine woningen. Daar moet iets aan gedaan worden.

Verder is het aantal te herplaatsen mensen in Rijswijk 30 %. Dat is laag en zou omhoog moeten. Hoe gaat dit worden bewerkstelligd? Pakt de wethouder dit zelf op of is hiervoor eventueel een motie nodig? Dat het percentage sociale huurwoningen omhoog moet. Daar kan OR zich niet in vinden.

De heer Mateman (CDA) stelt dat het gaat of de Rijswijkse inbreng in de regionale visie goed naar voren is gebracht. Dat is goed geweest door deze wethouder. Het college heeft begrip opgebracht voor de CDA- kritische houding ten opzichte van de urgentie en voorrang voor statushouders, zo stelt hij. Rijswijk levert in belangrijke mate zijn bijdrage op het gebied van de sociale woningbouw en ook wordt geconstateerd dat de groep 35.000-45.000 onder druk staat. Er moet ook voor die groep voldoende ruimte blijven. Wat dat betreft is er een meer dan evenredige verdeling vanuit Rijswijk voor de sociale woningbouw. Ook wijst hij op de nadelige gevolgen voor de woningbouw door de door het kabinet opgelegde verhuurdersheffing. Hij vindt het college voortvarend bezig en complimenteert de wethouder.

De heer Sterk (VVD) vindt het een goede zaak dat een Woonvisie regionaal benaderd wordt. We hebben de buurgemeenten hiervoor nu eenmaal nodig. Met een regionale aanpak moet er zorg gedragen worden voor een veelzijdig aanbod van woningen voor alle sociale lagen.

Dat neemt niet weg dat de wachttijden voor sociale huurwoningen nog te lang zijn en dat door de komst van statushouders de druk toeneemt op de sociale huursector. Dat kan niet heel lang blijven duren. In de regionale aanpak pakt Rijswijk zijn verantwoordelijkheid en hebben we het op één na hoogste percentage sociale woningbouw. Ook andere gemeenten moeten volgens de VVD-fractie hierin hun verantwoordelijkheid nemen en Rijswijk hoeft hierin niet perse 'het beste jongetje van de klas' te zijn.

Wat betreft de transformatie van kantoren naar woningen pleit de VVD ervoor om niet alleen naar de korte termijn te kijken. Welke randvoorwaarden zitten vast aan deze transitie en leidt dit niet tot versterking van een te eenzijdig woningaanbod ?

Het kan ertoe leiden dat er bedrijven en kantoren gaan verdwijnen en daarom pleit de VVD voor terughoudendheid in deze transitie. De VVD pleit juist voor meer bedrijvigheid in bijv. een Plaspoelpolder.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder de heer Van der Meij.

Wethouder van der Meij is er trots op dat de lokale Woonvisie geborgd is in de Regionale Visie. We nemen daarbij onze verantwoordelijkheid als gemeente als het gaat om o.a. sociale woningbouw, nieuwbouw en verduurzaming. De Regionale Visie is eigenlijk een samenstel van andere lokale woonvisies. Het laat ook zien waar de knelpunten liggen en dat ook andere gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. Wij nemen ook hierin onze bestuurlijke verantwoordelijkheid en wat dat betreft is de samenwerking met de andere gemeenten in vergelijking met voorheen een stuk beter geworden.

Wat de motie van de PvdA betreft, zo stelt de wethouder, zou hij die willen ontraden. De PvdA heeft het wederom over aantallen en we moeten ons juist niet fixeren op aantallen. De aantallen zijn relatief, omdat je niet weten hoe het gaat lopen met o.a. ouderen en huisvesting, nieuwe woonvormen en de koopmarkt. Die ontwikkelingen moeten we blijven monitoren en aandacht blijven hebben voor vraag en aanbod op de markt.

Er is een grote groep mensen zoals gesteld die tussen wal en schip vallen die niet in aanmerking komen voor een sociale huurwoning en zich geen koopwoning kunnen permitteren. Het lot van dat segment trekken we ons aan en we proberen met projecten in o.a. Rijswijk Buiten en Te Werve deze groep aan te trekken. We moeten deze groep niet vergeten.

Gelukkig gaat ook de institutionele markt aandacht geven aan deze groep en als gemeente gaan we hiermee en hierover in 2017 gesprekken voeren.

Aan de in het afgelopen Forum besproken Woonagenda voor Rijswijk en de art. 42 vragen die hierover gesteld zijn door D66 zullen we zo snel antwoord geven en een doorkijk geven in deze Woonagenda. Eén van de belangrijke besluiten die door de raad genomen zal moeten worden is de lokale Huisvestingsverordening en de aanpassing die zal moeten plaatsvinden als gevolg van het vervallen van de voorrang voor statushouders. Daarover zal een aparte notitie volgen met alternatieve woonconcepten om de druk op de sociale woningbouw te verlichten. Hierover volgt een raadsvoorstel.

De SP had het over samenwerken en afstemmen en wat dat betreft is zoals gezegd de samenwerking in vergelijking met vroeger alleen maar beter geworden met de omliggende gemeenten. Woonprogramma's worden op elkaar afgestemd en knelpunten worden onderling besproken. Ook zijn er regionale afspraken met corporaties. Ten aanzien van de door de SP genoemde aandachtspunten zullen we goed kijken om lokaal maatwerk toe te passen. Met de lokale visie en prestatieafspraken zou dat moeten lukken. Ten aanzien van de sociale woningbouw zijn er afspraken gemaakt in de bestemmingsplannen en zal 10% sociale woningbouw komen in Eikelenburg en Rijswijk Buiten. Ook is er aandacht voor ouderen in de Benedictuslocatie in samenwerking met Rijswijk Wonen. We zullen ouderen moeten verleiden hiernaar toe te gaan.

GL noemt terecht alternatieve oplossingen voor sociale woningbouw in de sfeer van goedkope koopwoningen en in de particuliere sector.

Ten aanzien van de VVD stelt de wethouder dat niet alle kantoren zullen worden getransformeerd naar woningen. De Gebiedsvisies over o.a. de Plaspoelpolder en In de Bogaard geven aan waar dit wel kan en niet. Als we daartoe overgaan dan moeten het hoogwaardige kwalitatieve woningen worden. Zie o.a. de transformatie van de Generaal.

GBR noemt de rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad. De wethouder stelt dat de gemeente hierop niet kan sturen. Dat werkt in de regio via een regio-aanbodmodel via het Woonnet Haaglanden en is de vrijheid van de woningzoekende. Hoe snel dit gaat hangt af van verschillende factoren als inschrijvingsduur of voorrang etc. Daarbij komt dat als een woningzoekende een woning aangeboden krijgt hij of zij die ook mogen weigeren. Het reguleren vanuit de gemeente is dus best lastig.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Maximaal 25 % van de vrijkomende huurwoningen is voor lokaal maatwerk. Dat hebben we ingevuld voor o.a. minima, jongeren of gezinnen die een grote woning hebben achtergelaten. Lokaal gezien heeft Rijswijk daar 22% van ingevuld en dat is best hoog.

Tweede termijn:

De heer Bolte (PvdA) licht zijn motie nog eens toe. De motie is juist gericht op de Regionale woonvisie en steunt juist de Rijswijkse visie en het beleid. In het stuk wordt aangegeven dat jarenlang 32% is aangewezen op de sociale woningbouw en dat de prognose is dat er 3% wordt bij gebouwd in de regio. Dat betekent dat de druk op de sociale woningmarkt alleen maar zal toenemen. Dus de motie is niet bedoeld voor het lokale beleid, maar het gaat om de regionale woonvisie. Het geeft dus steun aan het Rijswijkse beleid. De motie geldt dus voor het regionale beleid.

Natuurlijk Rijswijk doet het goed en scoort bovengemiddeld, maar het regionale percentage voor de sociale sector is niet bevredigend. We zijn als PvdA blij met de steun van SP en GL in hun woorden.

GL verwijt ons een te beperkt begrip van sociale woningbouw, maar zo stelt de heer Bolte, ik hanteer het begrip sociale woningbouw zoals het in de regio gehanteerd wordt en wat dat betreft is er in deze raad nog geen helder signaal uitgegaan naar onze burens.

Het is van belang dat de onderkant van de woningmarkt in de regio goed geregeld is anders zal de druk hierop alleen maar toenemen. Bovendien blijft er nog 2/3 deel over voor de andere segmenten. De motie is eigenlijk een ondersteuning van de wethouder in het regionaal woonoverleg, zo besluit hij.

Mevr. Stallenberg (D66) stelt in tegenstelling tot vorige spreker dat bij de totstandkoming juist wel regionale afstemming heeft plaatsgevonden om tot één product te komen. Verder geen opmerkingen.

De heer Schutte (SP) geeft aan dat we in Rijswijk 5% van de sociale woonvoorraad hebben in de regio en dat 17% van de groei het Rijswijk is die levert. Dat is zeker niet slecht en Rijswijk doet het dus goed. Rijswijk is ook een aantrekkelijke gemeente om te wonen en Rijswijkers willen daar ook graag wonen, maar je moet je ook niet doodstaren op cijfers. We moeten nu eenmaal samenwerken en het ook regionaal aanpakken.

De heer Bolte (PvdA) interrumpeert dat je je weliswaar niet moet doodstaren op cijfers of fixeren, maar je moet wel vastleggen wat je wilt en dat wordt vastgelegd dat er aan de onderkant van de woningmarkt iets wordt gedaan. Dat is de bedoeling van de motie.

De heer Schutte (SP) vervolgt dat er een opdracht ligt aan de regio en voor het college om iets te doen aan het tekort van de 14.000 woningen. Ga bouwen !

De heer Bolte (PvdA) stelt dat je met de vastlegging juist een opdracht geeft aan de regio. Anders heb je geen garanties.

De heer Schutte (SP) stelt dat we geen garanties hebben. We hebben een opdracht aan het college en de regio. Er ligt een Woonvisie nu en we moeten aan de slag, want er ligt veel werk. We geven dan ook geen steun aan de motie. Deze motie wordt onterecht opgehangen aan deze regionale Visie en dat wil de SP niet.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Mevr. Alberts (GL) stelt dat haar fractie qua uitgangspunten weinig verschilt met de PvdA. GL stelt echter dat juist gebouwd moet worden naar behoefte en dat is meer dan dit rigide percentage in deze motie. We willen ons dan ook niet vastpinnen aan de in de motie genoemde percentages, want de behoefte verschilt en fluctueert.

De heer Bolte (PvdA) stelt dat in de motie ook de term tenminste wordt genoemd.

Mevr. Alberts (GL) geeft aan dat je met 2/3 deel u zich wel vastlegt. GL steunt de motie niet vanwege de rigide percentages en cijfers, zo besluit ze.

Mevr. v.d. Horst (fractie v.d. Horst) steunt het voorstel.

De heer Fischer (GBR) wil graag nog een verklaring van het lage percentage van 30% van de nieuwe instromers in de gemeente Rijswijk geen woonruimte vindt. Dat is in andere gemeenten hoger. Waar ligt dat nu aan?

Het is van belang dat bijv. ook de Rijswijkse kinderen hier kunnen blijven wonen. Zij hebben hier hun wortels en sociaal/ maatschappelijke omgeving met o.a. sportverenigingen e.d. Hij heeft hiervoor eventueel een motie achter de hand.

Mevr. Stallenberg (D66) interrumpeert dat eerst de feitelijke gegevens helder moeten zijn hierover.

De heer Braam (BvR) stelt vast dat we vanavond in de raad vooral over de lokale Woonvisie hebben gesproken en niet de regionale hebben besproken. Dit had breder getrokken moeten worden, zo stelt hij.

BvR kan zich vinden in de lokale Woonvisie en de prestatieafspraken met de corporaties en het huisvestingsprogramma en is tevens akkoord met de Regionale woonvisie.

De heer Jense (OR) ondersteunt het betoog van de heer Fischer en wil graag een verklaring van het lage percentage van 30% van woningzoekenden in Rijswijk ten opzichte van de andere gemeenten?

De heer Mateman (CDA) is blij met de aanstaande notitie over lokaal maatwerk en de statushouders en is er ook met de VVD voorstander van dat de transitie van kantoren naar woningen in overeenstemming moeten zijn met R.O en bestemmingsplannen en Gebiedsvisies. Hij is er voorstander van dat er gebouwd gaat worden voor categorieën, zoals voor ouderen en dat commerciële marktpartijen hiertoe overgaan.

De heer Sterk (VVD) kan instemmen met de regionale Woonvisie en het is goed dat het college zich zal houden aan de afspraken bij de transitie van kantoren. Als VVD zijn we geen voorstander van eenzijdige populatie en het is belangrijk te weten binnen welke kaders de transformatie eventueel plaats gaan vinden en dit te gaan doen.

Wethouder Van der Meij geeft richting de VVD aan dat dit laatste goed geborgd is bij deze wethouder. Het zal niet ten koste gaan van de bedrijvigheid in de gemeente. Evenwicht tussen woningbouw en economische bedrijvigheid is met zijn collega voor EZ belangrijk voor dit college. Het door het CDA genoemde om marktpartijen te entameren voor het bouwen voor bepaalde categorieën zoals ouderen is reeds in gang gezet. Er zijn inmiddels marktpartijen actief in o.a. het

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Bogaardgebied. Het blijft echter vrije marktwerking en ouderen kunnen zelf besluiten om hun woning te verlaten, maar de commerciële partijen hebben deze doelgroepen in het vizier. Het door de heer Fischer genoemde percentage van 30% heeft hij uit het Jaarverslag SVH. De wethouder zegt toe nog eens goed te kijken naar deze getallen en definities en zal samen met zijn ambtenaren hierop terug komen hoe deze cijfers te interpreteren. Wat blijft is dat er sprake is van een regionaal aanbod model.

Ten aanzien van de motie stelt de wethouder dat hij de context begrijpt en de oproep van de PvdA. Hij zegt toe dat hij als wethouder aan de bestuurlijke tafel en als vicevoorzitter van dit overleg erop toe zal zien dat de afspraken worden nageleefd. Hij stelt dat hij echter de collega-wethouders in de regio niet kan dwingen. Dan wordt het een voorwaardelijke besluitvorming voor collega's die we als college niet kunnen waarmaken. Vandaar dat hij de motie ontraadt.

De heer Bolte (PvdA) reageert dat het niet de bedoeling is van de motie per gemeente 1/3 deel op te leggen in de regio, maar dat het een regionaal uitgangspunt wordt.

Wethouder Van der Meij antwoordt nogmaals dat hij dit niet kan afdwingen bij zijn collega's, want zij zijn zelf verantwoordelijk ook naar hun raden toe. Hij kan ze er alleen op aanspreken en samenwerken met hen.

De voorzitter sluit de discussie en gaat over tot stemming over de motie.

Voor de motie : 3 raadsleden
Tegen de motie : 25 raadsleden
Motie PvdA is verworpen.

Vervolgens wordt het raadsvoorstel in stemming gebracht.

Eerst zijn er een drietal stemverklaringen:

De heer Fischer (GBR) stelt dat hij het antwoord op zijn vraag over het percentage woningzoekenden in Rijswijk afwacht .

De heer Bolte (PvdA) geeft aan niet voor het voorstel te stemmen. Er zijn immers hierin geen harde afspraken gesteld.

De heer Mateman (CDA) heeft nog een opmerking over het dictum. De voorzitter stelt dat hij hiermee te laat is

Voor het voorstel: 25 raadsleden
Tegen het voorstel: 3 raadsleden.

Het voorstel is aangenomen.

15. Bekrachtiging geheimhouding stukken Huis van de Stad

De voorzitter geeft het woord aan de heren Jense en Bolte.

De heer Jense (OR) geeft aan dat hij het geheime stuk dat ter inzage ligt heeft ingezien en dat de informatie die daarin staat van belang is voor de discussie in de fracties of besturen. Voor een

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

totaalbeeld heb je dat stuk nodig. Zeker als je het totale raadsvoorstel wilt beoordelen. Om die reden zal hij niet instemmen met de geheimhouding hierop. Voor een goeie discussie heb je alle informatie nodig.

De heer Bolte (PvdA) ondersteunt de heer Jense (OR) hierin. Voor een goeie discussie heb je alle informatie nodig is de strekking.

De voorzitter benadrukt dat de raadsleden over het gehele raadsvoorstel incl. dit geheime stuk kunnen discussiëren. Dat geldt inderdaad dus voor alleen deze raad en niet voor daarbuiten.

Vervolgens volgt er een stemming.

**Voor het voorstel tot bekrachtiging zijn 26 raadsleden.
Tegen het voorstel: 2 raadsleden.**

16. Moties PvdA ("Voorkom grootschalige bomen kap op de Generaal Spoorlaan") en CDA ("Bomen en groen in balans").

De voorzitter geeft het woord aan de heer Dolmans (D66).

De heer Dolmans (D66) verzoekt om de behandeling van deze moties te verdagen naar de eerstvolgende vergadering. Hij wil ze nog bespreken in de fractie.

De voorzitter geeft het woord aan de indieners van de moties.

Mevr. Hagenaars (PvdA) geeft aan dat de moties er weliswaar al enige tijd liggen, maar mochten er geen onomkeerbare maatregelen volgen tot aan de eerstvolgende raadsvergadering van 9 mei a.s. dan kan zij zich erin vinden dat de behandeling verdaagd wordt. Mevr. Besteman (CDA) heeft hetzelfde standpunt ten aanzien van haar motie namens het CDA.

Wethouder Van der Meij stelt dat er tot 9 mei a.s. geen contracten worden getekend of anderszins onomkeerbare maatregelen worden genomen.

Beide indieners zijn akkoord.

Derhalve besluit de voorzitter de behandeling van de 2 moties te verdagen en deze worden in de raad van 9 mei a.s. besproken.

De voorzitter dankt vervolgens de aanwezigen en sluit de vergadering.

Vastgesteld verslag van de
vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 4 april 2017
om 20.00 uur.

Verslag ongewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn vergadering van
9 mei 2017

w.g. M.J. Bezuijen, voorzitter.

w.g. J.A. Massaar, griffier.